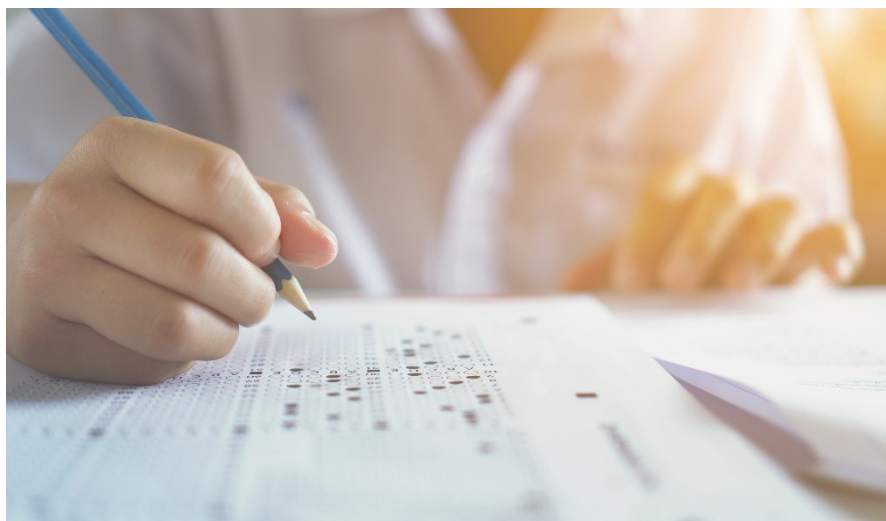

Sociální služby pro seniory

Vyhodnocení dotazníkového šetření

ORP Tábor (3 – 4/2023)

Zpracovala Ing. Bc. Petra Hypšová, 24. 4. 2023

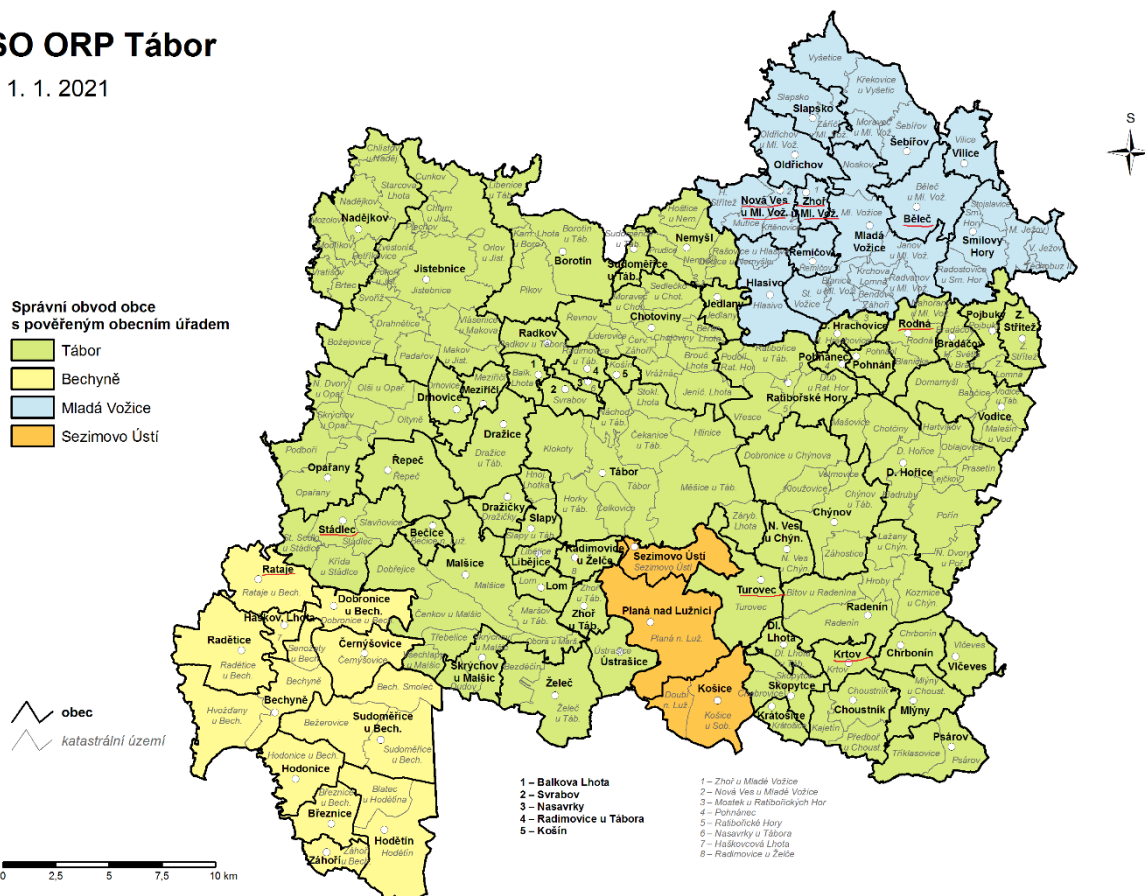
Správní obvod obce s rozšířenou působností Tábor

- 79 obcí, z toho 7 měst a 3 městyse
- Výměra 100 242 ha (1 002 km²)
- Počet obyvatel 79 436
- Počet obyvatel ve věku 65 let a více 17 633
- Hustota obyvatel 79,2 osob/km²
- Průměrný věk mužů 42,3
- Průměrný věk žen 45,1
- Podíl obyvatel 65 let a více 22,2 %

Zdroj ČSÚ, data k 31.12.2021

SO ORP Tábor

k 1. 1. 2021

Území ORP Tábor hraničí se Středočeským krajem při své severní části a na východě s Krajem Vysočina. Počet obcí na ORP Tábor se shoduje s počtem obcí na území ORP Č. Budějovice. Tyto 2 ORP mají shodně největší počet obcí na svém území, tj. 79 obcí. Svou rozlohou je 2. největší ORP v Jihočeském kraji, a to po ORP Č. Krumlov s katastrální výměrou 1 129 km². Počtem i hustotou obyvatel se rovněž řadí na 2. místo v Jihočeském kraji, a to za ORP Č. Budějovice – 163 160 obyvatel, resp. 177 obyvatel/km².

21 otázek dotazníku:

1. **Jméno obce, za kterou tento dotazník vyplňujete:**
2. **Vaše pracovní pozice / funkce:**
3. **Máte přibližnou představu o počtu seniorů ve Vaší obci, kteří potřebují pomoc druhé osoby s jednou nebo více následujícími oblastí: stravování, péče o vlastní osobu (hygienu, oblékání), zdravotní péče nelékařská)?**
4. Pokud jste u předchozí otázky odpověděli "Ano", uveďte prosím přibližný počet těchto seniorů: *(Nepovinná otázka)*
5. **Mapujete aktivně situaci jednotlivých seniorů ve Vaší obci?**
6. Pokud jste u předchozí otázky odpověděli "Ano", popište prosím, jakými způsoby, případně jak často, toto mapování provádíte: *(Nepovinná otázka)*
7. Na koho se obracíte / s kým spolupracujete, pokud potřebujete zajistit sociální službu / pomoc druhé osoby pro konkrétního seniora s dosud nekompenzovanou potřebou pomoci? *(Nepovinná otázka)*
8. **Níže jsou uvedeny oblasti zahrnující základní životní potřeby, v nichž mohou senioři – na základě svého zdravotního stavu či sociální situace – potřebovat pomoc druhé osoby. Zaškrtněte prosím oblasti, ve kterých senioři a/nebo jejich blízcí ve Vaší obci nejčastěji poptávají pomoc:**
9. **Informujete seniory ve Vaší obci o konkrétních možnostech získání pomoci při zvládnání základních životních potřeb?**
10. Pokud ano, jakým způsobem jim tyto informace zprostředkováváte? *(Nepovinná otázka)*
11. **Na základě konkrétní situace ve Vaší lokalitě, odkazujete seniory s potřebou pomoci druhé osoby a jejich blízké spíše na:**
12. **Odkazujete seniory či jejich blízké poptávající pomoc na konkrétní sociální služby působící ve Vaší lokalitě?**
13. **Zprostředkováváte či dopomáháte s komunikací či přímo kontraktem mezi seniorem a konkrétní sociální službou?**
14. **Zaškrtněte prosím druhy sociálních služeb, které působí (tzn. nemusí zde mít sídlo ani kamennou pobočku) ve Vaší lokalitě:**
15. **Zvládají tyto služby ve Vaší lokalitě uspokojovat poptávku?**
16. Pokud jste v předchozí otázce odpověděli "Ne", máte přibližnou představu o počtu odmítnutých/neuspokojených žadatelů o sociální službu pocházejících z Vaší lokality? Pokud ano, uveďte prosím jejich přibližný počet: *(Nepovinná otázka)*
17. **Které z uvedených služeb nepůsobí ve Vaší lokalitě, ale jsou seniory či jejich blízkými poptávány?**
18. Dokážete vyčíslit poptávku z předchozí otázky? Pokud ano, uveďte prosím aspoň přibližné číslo: *(Nepovinná otázka)*
19. **Působí ve Vaší obci tzv. neformální pečující? (Nejčastěji se jedná o rodinné příslušníky nebo blízké osoby, které o seniora "bezplatně" pečují.)**
20. Pokud jste v předchozí otázce odpověděli "Ano", z Vaší zkušenosti se jedná nejčastěji o: *(Nepovinná otázka)*
21. **Děkujeme za zodpovězení uvedených otázek, Vaše odpovědi přispějí k efektivnějšímu plánování sociálních služeb pro seniory v Jihočeském kraji. Máte ještě nějaké další poznatky, které byste k této problematice rádi uvedli? (Pokud ano, napište je prosím níže či přímo kontaktujte člena pracovní skupiny pro seniory, který Vás s tímto dotazníkem oslovil.)**

Dotazník tvoří 21 otázek, z toho je 13 povinných a 8 nepovinných. Otázky v dotazníku jsou polootevřené (u nabízené odpovědi JINÉ – doplňování, upřesňování odpovědi) i otevřené (2 úvodní otázky a otázka poslední). Vyhodnocení dat probíhalo za využití výpočetní techniky.

Sběr dat byl uskutečněn v průběhu měsíců březen a duben 2023. Všechny obce v ORP Tábor byly nejprve se záměrem a cílem dotazníku seznámeny v Informačním listu pro obce č. 5/2023/3/OSO. Poté jim byl dotazník v elektronické podobě zaslán k vyplnění.

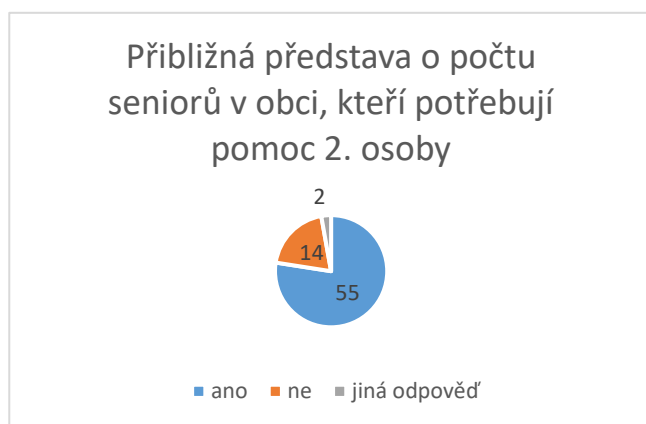
Vyhodnocení dat probíhalo za využití výpočetní techniky.

Výstupy z dotazníkového šetření

1. V dotazníkovém šetření osloveno všech **79 obcí, obdrženo 71 odpovědí**, tj. **89,87% návratnost** (obce, které dotazník nevyplnily jsou označeny v mapě červeným podtržením – viz výše)
2. Dotazníky v jednotlivých obcích¹ vyplnili (*uvedená pracovní pozice/funkce*):

Starostové, starostky	54 obcí (76,1 % ²);
Místostarosta, zastupitel	3 obce (4,2 %);
Zaměstnanec obce (účetní, referet, administrativní pracovník)	7 obcí (9,9 %);
Sociální pracovník, vedoucí soc. odboru či oddělení	5 obcí (7,0 %);
Zaměstnanec (vedoucí) sociální služby	2 obce (2,8 %).

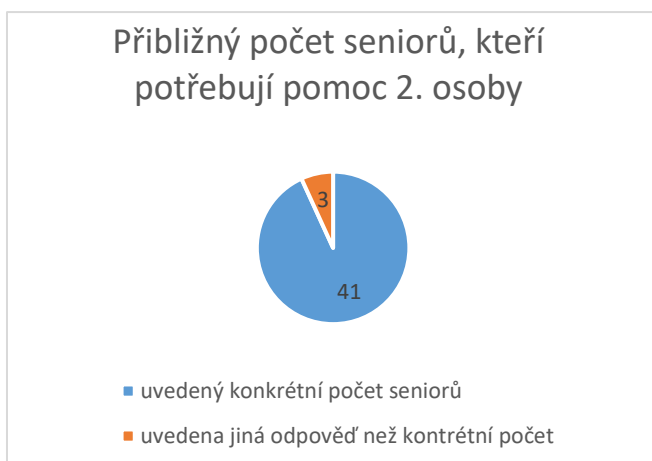
3. Přibližná představa o počtu seniorů

Na třetí otázku dotazníku: „Máte přibližnou představu o počtu seniorů ve Vaší obci, kteří potřebují pomoc druhé osoby s jednou nebo více následujícími oblastí: stravování, péče o vlastní osobu (hygiena, oblékání), zdravotní péče (nelékařská)“ uvedlo **odpověď všech 71 obcí**, kteří dotazník vyplnily, přičemž „**ANO**“ označilo **55 obcí (77,5 %)**, „**NE**“ **14 obcí (19,7 %)** a „jinou odpověď“ vybraly 2 obce (2,8 %).

Obrázek 1 Představa o počtu seniorů v obci

4. Přibližný počet seniorů

Na tuto nepovinnou otázkou uvedlo odpověď pouze 44 obcí. Konkrétní číslo přibližného počtu seniorů, kteří potřebují pomoc 2. osoby uvedlo 41 obcí, zbylé 3 obce k této otázce uvedly rozpětí počtu, případně %.

Obrázek 2 Počet seniorů v obci

¹ Za obec je považováno i město či městys

² % hodnota vždy uváděna z celkového počtu odpovědí

5. Aktivní mapování situace seniorů

Tabulka 1 Mapování situace

Mapujete aktivně situaci seniorů	počet	%
ano	27	38,0
ne	36	50,7
jiné	8	11,3
celkem	71	100,0

36 obcí, tj. cca 50 % obcí označilo nabízenou odpověď „NE“, dále 27 obcí vybralo odpověď „ANO“. U ostatních odpovědí (JINÉ) jsou zahrnuty např. dle potřeby, aktivně ne, individuálně, částečně či péče je zajištěna členy rodiny. Otázku zodpovědělo všech 71 obcí, které dotazník vyplnily.

6. Způsob aktivního mapování

Tabulka 2 Způsob mapování

Způsob aktivního mapování situace seniorů	počet	%
místní znalost, "známe se "	8	30,8
osobní návštěva/kontakt/komunikace	8	30,8
při setkávání seniorů	1	3,8
oslovení od občanů, sousedské vztahy	2	7,7
průběžné	3	11,5
práce sociálního pracovníka (depistáž), prostřednictvím soc. služby	4	15,4
celkem	26	100

Nepovinnou otázku týkající se způsobu aktivního mapování situace seniorů v jednotlivých obcích zodpovědělo 26 obcí, přičemž z těchto 26 obcí na předchozí otázku 5 označilo odpověď „ANO“ jen 24 obcí a zbylé 2 obce u přechodí otázky uvedly jinou odpověď. Nejčastěji pak obce uváděly místní znalost, a to i vzhledem k počtu občanů a dále osobní komunikaci či kontakt. V obcích, kde působí sociální služby či sociální pracovník úřadu, je pak situace mapována prostřednictvím práce sociálního pracovníka. Ze 3 obcí, které uvedly „průběžné“, byl u jedné obce současně uveden způsob mapování v podobě činnosti sociálního pracovníka.

7. Na koho se obrácíte, s kým spolupracujete při zajištění pomoci seniorům

Obce na tuto nepovinnou otázku mohly vybírat z nabízených možností odpovědí, současně byly v dotazníku vyzývány k označení všech platných možností. Otázku zodpovědělo 56 obcí, jejichž uvedené odpovědi, a to v kombinaci označených možností, zobrazuje obrázek 3 níže.

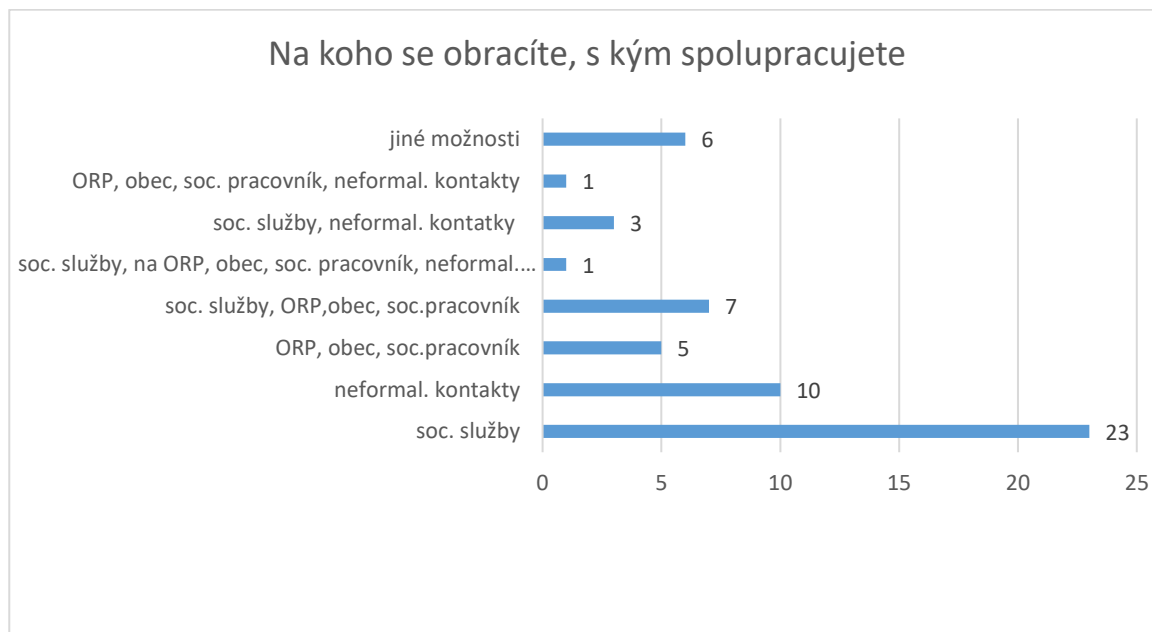
Nejčastěji obce vybraly možnost konkrétní sociální služby, další možnosti neformální kontakty a ORP, obec a jejího pracovníka byly označeny v téměř shodném počtu. Jako „jiné“ obce uváděly skutečnost, že zatím takovou situaci neřešily anebo že jsou senioři v péči rodiny (na obec se tedy nikdo neobrátil).

Tabulka 3 Spolupráce

Na koho se obrácíte, s kým spolupracujete	počet
konkrétní sociální služby	34
ORP, obec a její sociální pracovník	14
neformální kontakty	15
jiné	6

Pokud se jedná o výběr všech platných možností, tak i v tomto případě byly nejčastěji označeny pouze sociální služby – 23 obcí (41,1 %), dále u 10 obcí byly vybrány pouze neformální kontakty (17,9 %), následně se u 7

obcí jednalo o sociální služby a současně ORP, obec a jejího sociálního pracovníka (12,5 %). 5 obcí označilo pouze možnost ORP, obec a její sociální pracovník (8,9 %). Pouze 1 obec označila všechny platné konkrétní možnosti odpovědí, tj. sociální služby, neformální kontakty i ORP, obec a jejího sociálního pracovníka.

Obrázek 3 Spolupráce

8. Oblasti, které jsou seniory či jejich blízkými poptávány

Obce i u této otázky mohly označit více odpovědí. Nejčastěji je seniory a jejich blízkými poptáváno stravování (53x). Možnosti pomoci v oblasti péče o vlastní osobu a její okolí a v oblasti zdravotní péče (nelékařské) pak byly shodně poptávány (31x). Otázku zodpovědělo 71 obcí, jejichž kombinace označených možností je znázorněna níže v obrázku 4.

Tabulka 4 Oblasti poptávky

Oblasti poptávky pomoci seniorům	počet
stravování	53
péče o vlastní osobu a její okolí	31
zdravotní péče (nelékařské)	31
jiné	3

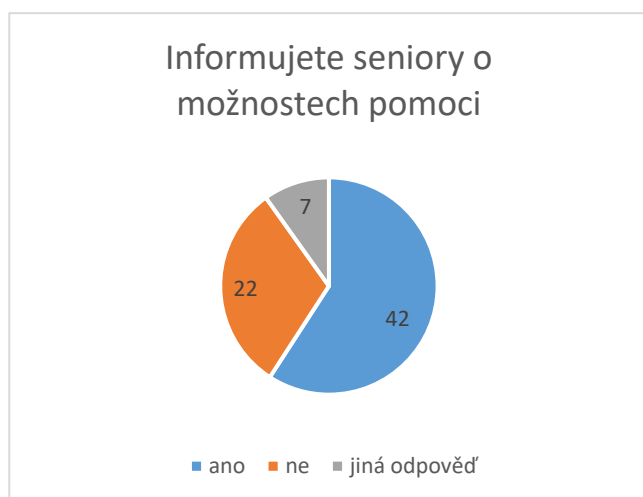

Obrázek 4 Oblasti poptávky

Pouze oblast stravování vybralo 24 obcí (33,8 %), následně 13 obcí označilo oblast stravování a současně oblast zdravotní péče (nelékařské) a péče o vlastní osobu a její okolí (18,3 %). U 10 obcí byly zároveň vybrány oblasti stravování a péče o vlastní osobu a její okolí (14,1 %). Pouze oblast zdravotní péče (nelékařské) uvedlo 7 obcí (9,9 %) a pouze oblast péče o vlastní osobu a její okolí označily jen 3 obce (4,2 %).

Jako „JINÉ“ obce uvedly, že není pomoc není poptávána. Stravování je tedy jednoznačně nejčastěji poptávanou oblastí pomoci seniorům.

9. Informujete seniory?

Obce byly dotazovány, zda informují seniory ve své obci o konkrétních možnostech získání pomoci. Otázku zodpovědělo 71 obcí, přičemž „ANO“ uvedlo 42 obcí (52,2 %), variantu „NE“ vybralo 22 obcí (31 %) a možnost „JINÉ“ pak 7 obcí (9,9 %), které doplnily, že zatím nebylo o toto žádáno, dále se v jiných odpovědích také objevilo: dle potřeby či individuálně.

Obrázek 5 Informování seniorů

10. Způsoby informování seniorů

Otázka týkající se způsobu podání informací seniorům v obci nebyla v dotazníku označena jako povinná a nebyly u ní přednastavené možnosti výběru odpovědí. Tuto otázku zodpovědělo 39 obcí. Jako způsoby byly nejčastěji uváděny osobní kontakty, dále pak zveřejňování informací na webových stránkách obce, či nástěnkách (vývěsných tabulích – letáčky), dále pak v místních zpravodajích či obecním rozhlasem. 2 obce také uvedly, že informace jsou předávány při setkání s občany (seniory).

11. Na koho odkazujete seniory v případě potřeby pomoci

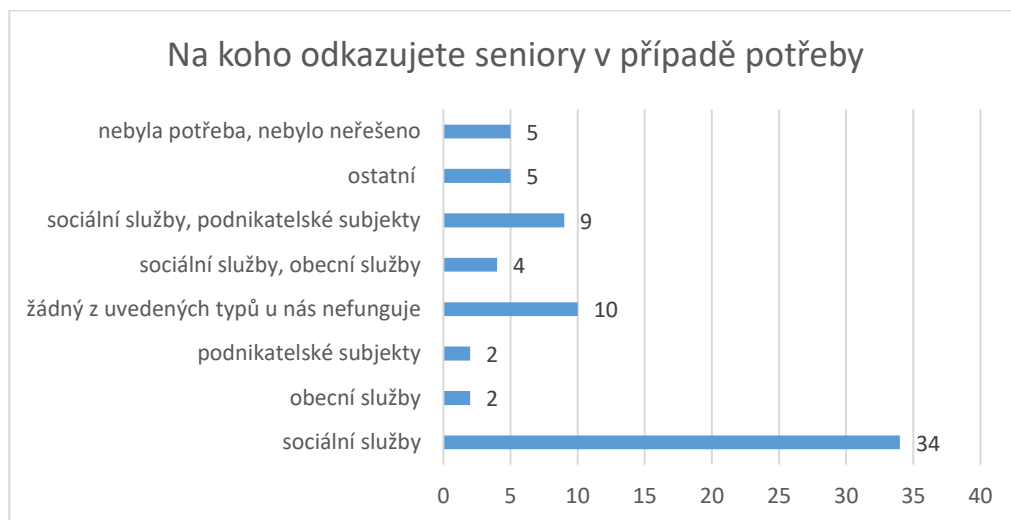
U této otázky byly obce žádány o zaškrtnutí všech platných možností. Z uvedených odpovědí (celkem 71 obcí) je zřejmé, že nejčastěji obce odkazují na sociální služby – 47x. Podnikatelské subjekty poté označilo 11 obcí. Obrázek 5 níže znázorňuje všechny vybrané kombinace odpovědí obcí.

Tabulka 5 Odkazování seniorů

Dle konkrétní situace odkazujete seniory na:	počet
sociální služby	47
obecní služby	6
podnikatelské subjekty (které nejsou sociální službou)	11
žádný z uvedených typů služeb v naší lokalitě nefunguje	10
jiné	10

34 obcí (47,9 %) uvedlo, že seniory odkazují pouze na sociální služby. Na sociální služby a současně podnikatelské subjekty (které nejsou sociální službou) odkazuje 9 obcí (12,7 %).

10 obcí (14,1 %) uvedlo, že v jejich lokalitě žádných u uvedených typů, tj. sociální či obecní služby, nebo služby podnikatelských subjektů nefungují. 5 obcí (7 %) sdělilo, že nebylo potřeba seniory na nikoho odkazovat. 5 obcí do možnosti „JINÉ“ doplnilo sousedskou výpomoc nebo rodinu.

Obrázek 5 Informování seniorů

12. Odkazujete seniory na konkrétní sociální služby ve Vaší lokalitě?

43 obcí (60,6 %) v dotazníku uvedlo, že seniory odkazuje na konkrétní sociální služby v jejich lokalitě. 24 obcí odpovědělo, že „NE“. Při označení možnosti „JINÉ“ obce k tomuto doplnily: dle konkrétní situace, v případě zájmu, v lokalitě žádné sociální služby nejsou.

Tabulka 6 Odkazování na sociální služby

Odkazujete seniory na konkrétní sociální služby ve Vaší lokalitě	počet	%
ano	43	60,6
ne	24	33,8
jiná odpověď	4	5,6
celkem	71	100,0

13. Zprostředkování, dopomoc seniorům v jednání

Otázka byla směřována na zprostředkování či dopomoc s komunikací nebo uzavřením smlouvy mezi seniorem a konkrétní sociální službou.

Z uvedených odpovědí vyplývá, že 30 obcí (42,3 %) dopomáhá seniorům, 32 obcí (45,1 %) pak seniorům v této vymezené oblasti nedopomáhá. 9 obcí uvedlo variantu „JINÉ“, ke které doplnily, že zatím nebylo potřeba či „pouze někdy“.

Tabulka 7 Zprostředkování

Zprostředkování či pomoc seniorům s jednáním se sociální službou	počet	%
ano	30	42,3
ne	32	45,1
jiná odpověď	9	12,7
celkem	71	100,0

14. Sociální služby působící v lokalitě dané obce

Otázkou bylo zjišťováno povědomí o působnosti konkrétních druhů sociálních služeb na území obce, a to i za předpokladu, že nemusí mít v obci sídlo či kamennou pobočku. Ve výčtu nabízených druhů sociálních služeb byly v dotazníku uvedeny tyto:

OA – osobní asistence
OS – odlehčovací služby
PS – pečovatelská služba
DS – denní stacionáře
DPS – domovy pro seniory
DZR – domovy se zvláštním režimem
„§52“ – sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče
TP – tísňová péče

Ze 71 vyplněných dotazníků **52 obcí** vybralo min. jeden druh sociální služby z nabídky možností. Dále **10 obcí** označilo variantu „žádná z výše uvedených služeb“, a v případě 8 obcí si nebyli respondenti jistí, o jaké druhy služeb se jedná. Jedna obec poté uvedla současně nabízenou možnost „žádná z výše uvedených služeb“ a „nejsem si jistý/á, o jaké druhy služeb se jedná“.

Tabulka 8 Sociální služby v obcích

Sociální služby působící v lokalitě dané obce	počet
osobní asistence	20
pečovatelská služba	47
tísňová péče	4
odlehčovací služby	10
denní stacionáře	12
domovy pro seniory	30
domovy se zvláštním režimem	10
sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	9

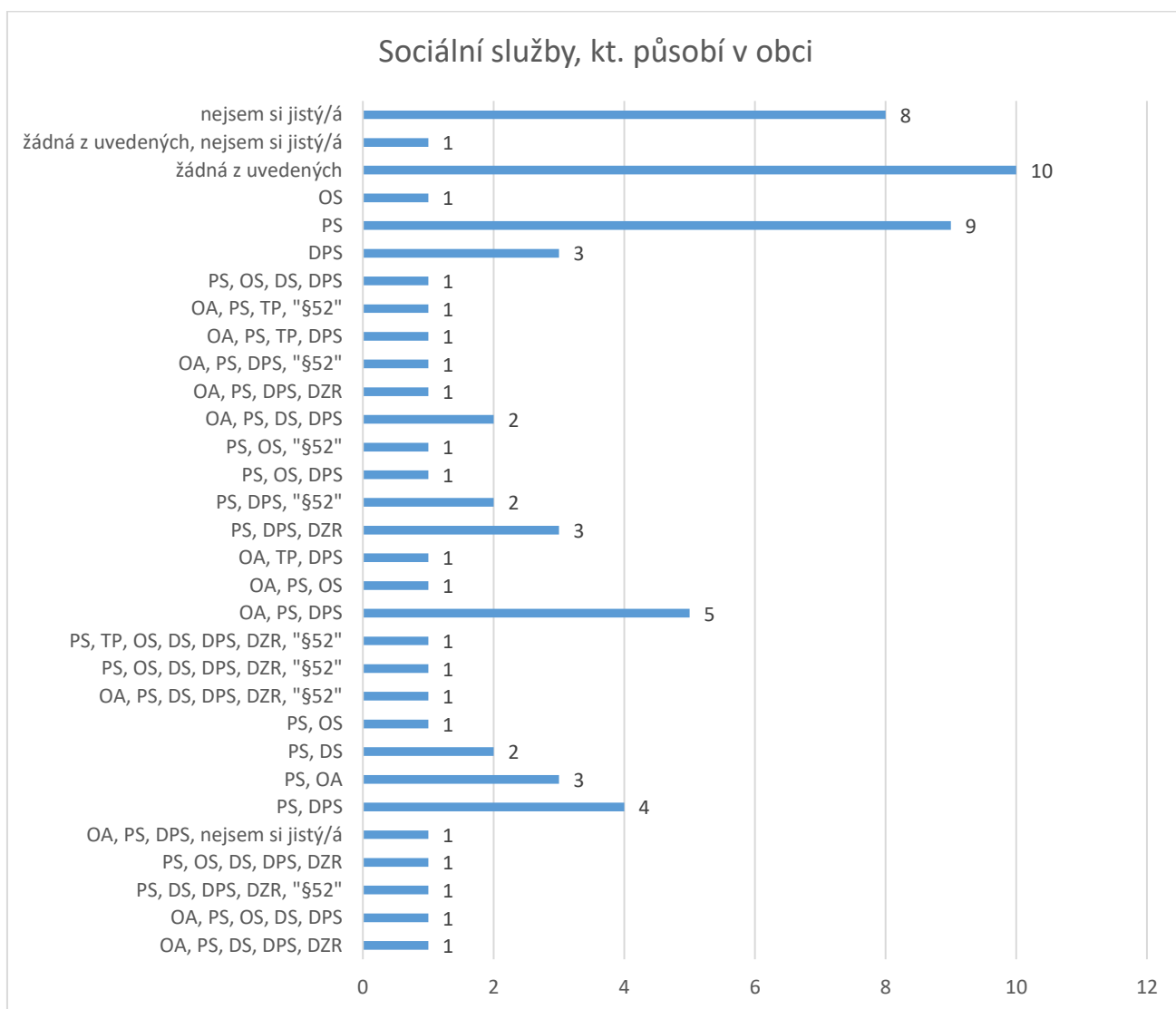
V četnosti označených sociálních služeb je nejčastěji uváděna pečovatelská služba – 47 obcí, dále sociální služba domovy pro seniory – 30 obcí. 20 obcí zaškrtnlo možnost osobní asistence. Domovy se zvláštním režimem a odlehčovací služby označilo shodně 10 obcí.

V návaznosti na počet označených druhů sociálních služeb za každou jednotlivou obec, která dotazník vyplnila, je sestavena tabulka 9 níže (počet druhů – vždy se jedná o jakékoliv druhy sociálních služeb ve vzájemné kombinaci).

Tabulka 9 Množství druhů sociálních služeb

Množství druhů sociálních služeb, které působí v dané lokalitě (obci)	počet
1 druh sociál. služby	13
2 druhy sociální služby	10
3 druhy sociální služby	15
4 druhy sociální služby	7
5 druhů sociálních služeb	4
více než 5 sociálních služeb	3

13 obcí označilo z vybraného výčtu sociálních služeb pouze 1 druh sociální služby. 2 druhy sociální služby (v jakékoliv kombinaci) vybralo 10 obcí a 3 druhy sociálních služeb působících na území obce vybralo 15 obcí. Více než 5 druhů sociálních služeb označily pouze 3 obce.

Obrázek 6 Sociální služby v obci – odpovědi

OA – osobní asistence

OS – odlehčovací služby

PS – pečovatelská služba

DS – denní stacionáře

DPS – domovy pro seniory

DZR – domovy se zvláštním režimem

„§52“ – sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče

TP – tísňová péče

9 obcí označilo pouze sociální službu pečovatelská služba, 3 obce vybraly pouze sociální službu domovy pro seniory a 1 obec vybrala pouze sociální službu odlehčovací služby. Další obce již označily více druhů sociálních služeb – viz obrázek 6 výše (např. 5 obcí označilo současně osobní asistenci, pečovatelskou službu a domovy pro seniory) a zbylé obce, tj. 19 nezaškrtnly žádnou sociální službu z uvedeného výčtu.

15. Schopnost uspokojit poptávku

Otázku zodpovědělo všech 71 obcí. 40 obcí (56,3 %) uvedlo, že nedokážou posoudit, zda sociální služby, které označily v předchozí otázce, tj. působící na území jejich obce, zvládají uspokojit poptávku. 22 obcí (31 %) se dle uvedených odpovědí domnívá, že ANO a pouze 5 obcí (7 %) se naopak domnívá, že NE.

Tabulka 10 Uspokojení poptávky služeb působících v obci

Zvládají sociální služby uspokojovat poptávku	počet	%
ano	22	31,0
ne	5	7,0
nedokážu posoudit	40	56,3
jiné	4	5,6

16. Přibližná představa o neuspokojené poptávce

K odpovědi na tuto nepovinnou otázku byly vyzývány obce, které v otázce č. 15 uvedly, že se domnívají, že sociální služby, které působí na jejich území, nezvládají uspokojit poptávku na jejich území. Na tuto otázku odpověděly pouze 4 obce, přičemž 3 obce uvedly nedostatečnou nabídku sociálních služeb pobytových sociálních služeb (domovy pro seniory a domovy se zvláštním režimem), z toho 1 obec uvedla i další sociální služby (ambulanti i terénní) a 1 obec uvedla chybějící sociální službu osobní asistence. Konkrétní představu (číslo) odmítnutých/neuspokojených žadatelů uvedla jen 1 obec (3). 2 obce uvedly rozpětí čísel (0-1 a 1-2) a 1 obec vyčíslila žadatele v %.

17. Druhy sociálních služeb, které v obci nepůsobí, ale jsou poptávány

Obce měly opětovně možnost zaškrtnout ze stejné nabídky služby jako u otázky č. 14. Ze 70 obcí nejčastěji obce označily sociální službu domovy pro seniory (17x), dále domovy se zvláštním režimem (15x) a odlehčovací služby (14x). 12x obce zaškrtnuly osobní asistenci. Sociální službu pečovatelská služba a denní stacionáře označilo shodně 9 obcí.

OA – osobní asistence

OS – odlehčovací služby

PS – pečovatelská služba

DS – denní stacionáře

DPS – domovy pro seniory

DZR – domovy se zvláštním režimem

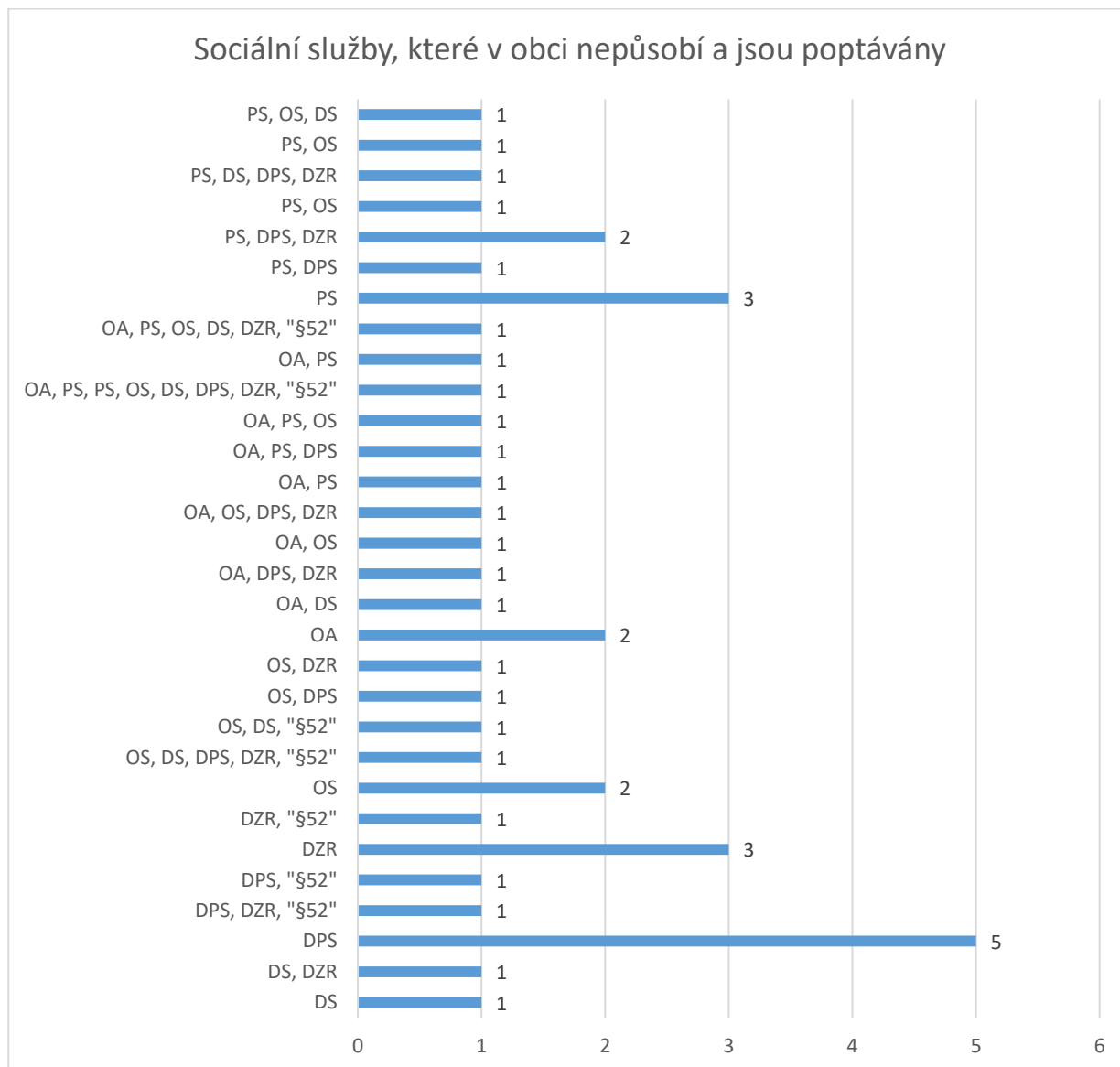
„§52“ – sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče

TP – tísňová péče

Tabulka 11 Sociální služby nepůsobící v obci

Služby, kt. nepůsobí v lokalitě obce	počet
osobní asistence	12
pečovatelská služba	9
tísňová péče	8
odlehčovací služby	14
denní stacionáře	9
domovy pro seniory	17
domovy se zvláštním režimem	15
sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	7
žádná z výše uvedených služeb	25
JINÉ	4

5 obcí jako nedostatkovou sociální službu uvedly pouze službu domovy pro seniory a 3 jiné obce označily jako chybějící sociální službu jen službu domovy se zvláštním režimem. Výhradě sociální službu osobní asistence ve své obci postrádají 2 obce, další 3 obce pak pečovatelskou službu. Jaké sociální služby jsou v obcích poptávány, přičemž v lokalitě obce nepůsobí, znázorňuje obrázek 7.

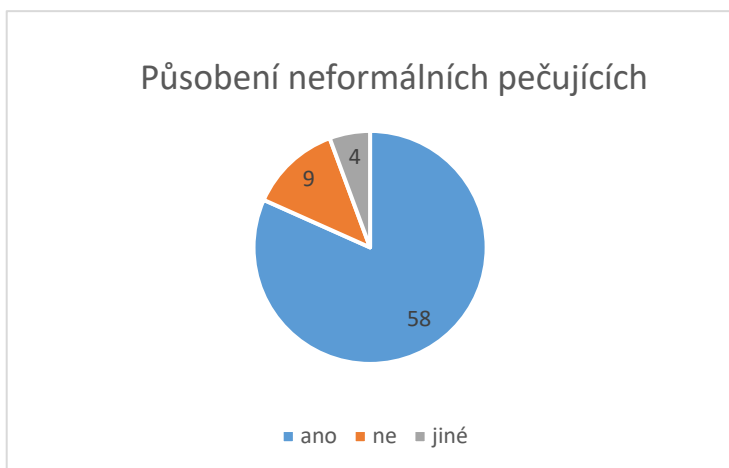

Obrázek 7 Služby nepůsobící v obci ale poptávané

18. Vyčíslení poptávky služeb, které v obci nepůsobí

Na tuto nepovinnou otázku odpověděly pouze 3 obce, 1 z nich ANO, 1 uvedla NE a 3. obec vyčísliła poptávku na 10 (u sociál. služeb domovy pro seniory, sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče).

19. Neformální pečující

Obrázek 8 Neformální pečující

Obce byly dotazovány, zda v jejich obci působí tzv. neformální pečující. Současně pro obce bylo v otázce uvedeno, že se nejčastěji jedná o rodinné příslušníky nebo blízké osoby, které o seniora „bezplatně“ pečují.

Otázku zodpovědělo všech 71 obcí, 58 (81,7 %) z nich uvedlo, že ano. 9 obcí (12,8 %) uvedlo, že v obci neformální pečující nepůsobí. K odpovědi „JINÉ“ shodně všechny 4 obce uvedly, že jim není známo či že toto nemonitorují.

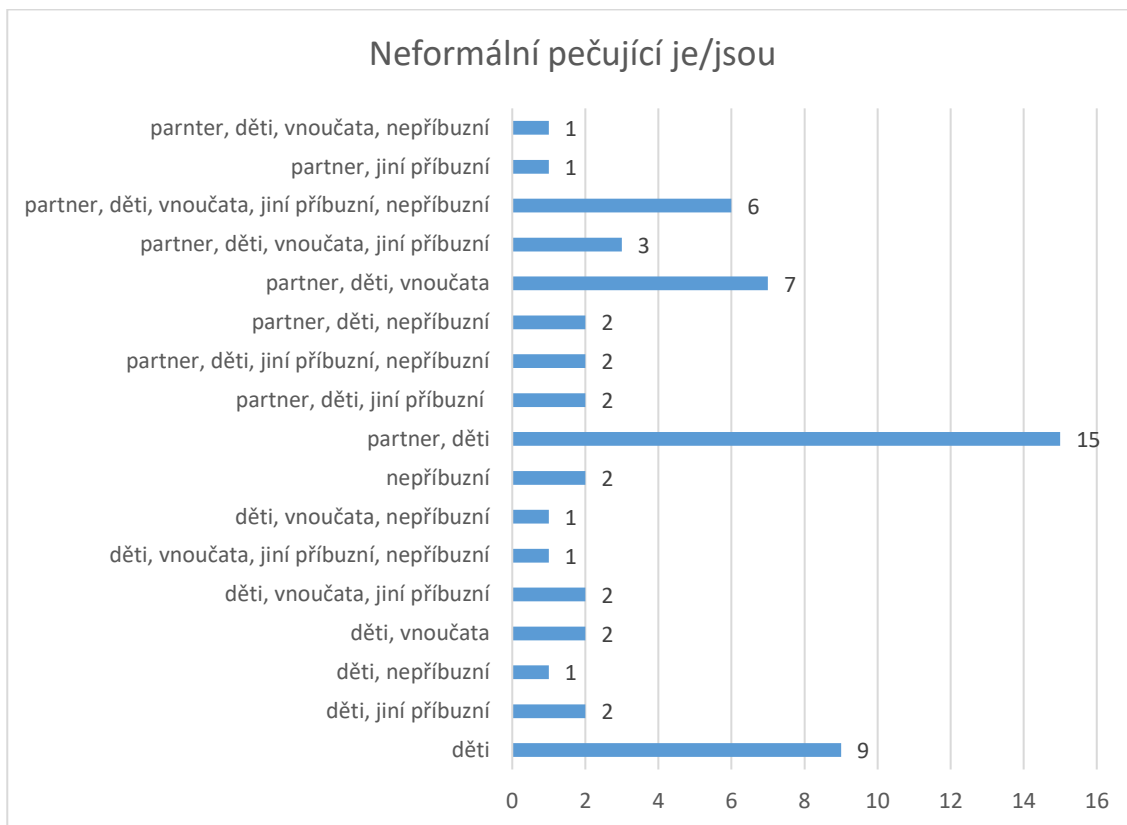
20. Kdo je neformálním pečujícím?

Pokud obce u předchozí otázky uvedly, že v jejich obci působí neformální pečující, byly touto nepovinnou otázkou dotazovány, o koho se v případě neformálních pečujících jedná. Z nabízených možností mohly obce zaškrtnout i více těchto možností. Odpověď označilo 59 obcí (58 z těch, co u otázky 19 uvedlo ANO a 1 obec, které zaškrtnula nabízenou možnost „JINÉ“). Nejčetněji jsou dle obcí neformálními pečujícími děti seniorů (56x), následují partner (partnerka) – 39x. Vnučata dle obcí pečují ve 23 obcích. O seniory pečující i jiní příbuzní – toto uvedlo 19 obcí. Jako neformální pečující nepřibuzné osoby zaškrtnulo 16 obcí.

Tabulka 12 Osoby neformálních pečujících

Neformální pečující je/jsou	počet
partner, partnerka	39
děti seniora	56
vnučata	23
jiné příbuzné osoby	19
nepříbuzné osoby (např. sousedé atd.)	16

Odpovědi (varianty kombinací pečujících) jednotlivých obcí (59 obcí) jsou znázorněny v obrázku 9. Nejčastěji pečují o seniory jejich děti současně s partnery (15 obcí – 25,4 %). Dále 9 obcí označilo za neformální pečující pouze děti seniora (15,3 %). Společně o seniory dle 7 obcí (11,9 %) pečují partner/partnerka, děti a vnučata seniora. 3 obce (5,1 %) rovněž označily za neformální pečující partnera/partnerku, děti, vnučata a jiné příbuzné. Ostatní kombinace pečujících již označily 2, resp. 1 obec. Možnost pouze jiné příbuzné osoby neoznačila žádná obec.

Obrázek 9 Osoby neformálních pečujících

21. Další poznatky obcí

K závěrečné nepovinné otázce, ve které měly jednotlivé obce prostor pro uvedení dalších poznatků týkající se problematiky seniorů, resp. plánování sociálních služeb, se vyjádřily jen 4 obce, jejich komentáře:

- ne
- chybí zde zejména osobní asistence,
- na obci máme katalog poskytovatelů sociálních služeb v ORP Tábor,
- péče, která se dá zvládnout, se u nás poskytuje zpravidla v rámci rodiny. Pak nastupuje Hospic. Zatím u nás nebyl případ, že by se o seniora neměl kdo postarat.

Závěrečně shrnutí

Do dotazníkového šetření se zapojilo 71 ze 79 obcí na území ORP Tábor, což představuje téměř 90 % velikost vzorku. Obce téměř ve srovnatelném poměru situaci seniorů mapující (aktivně či nepřímo) a nesledují (nemapují). Nejčastěji senioři či jejich blízcí poptávají informace k zajištění stravování. Dále z odpovědí jednotlivých obcí vyplynulo, že v případě konkrétní situace nejčastěji seniory či jejich blízké odkazují na konkrétní sociální služby. Cca 42 % obcí poté seniorům s řešením situace dopomáhá.

Zástupci **10 obcí (Ratibořické Hory, Krátošice, Psárov, Dolní Hrachovice, Zhoř u Tábora, Balkova Lhota, Skrýchov u Malšic, Želeč, Svrabov a Dlouhá Lhota)** uvedli, že u nich **nepůsobí žádná ze sociálních služeb** (osobní asistence, pečovatelská služba, denní stacionáře, odlehčovací služby, domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem, tísňová péče, sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče). Tísňová péče (poskytovatel Život Plus, z. ú.) svým rozsahem uvedeným ve veřejném registru poskytovatelů sociálních služeb pokrývá území celého Jihočeského kraje, jiné pobytové, ambulantní ani terénní sociální služby však nemají dle údajů z veřejného registru poskytovatelů sociálních služeb v těchto obcích působnost.

Jako chybějící služby, po kterých je v obci poptávka uvedlo **17 obcí** (Mladá Vožice, Borotín u Tábora, Sezimovo Ústí, Choustník, Nemyšl, Lom, Hlasivo, Planá nad Lužnicí, Zhoř u Tábora, Želeč, Malšice, Bečice, Pojbuky, Svrabov, Sudoměřice u Tábora, Dolní Hořice a Dlouhá Lhota) – **pobytovou sociální službu domovy pro seniory**. Dále byla **druhou nejčtenější službou, kterou obce postrádají uváděna pobytová sociální služba domovy se zvláštním režimem – 15 obcí** (Mladá Vožice, Lom, Chotoviny, Řemíčov, Planá nad Lužnicí, Zhoř u Tábora, Malšice, Bechyně, Bečice, Vilice, Svrabov, Sudoměřice u Tábora, Záhoří u Bechyně, Opařany a Pohnání).

U obcí Mladá Vožice, Zhoř u Tábora, Malšice, Bečice, Svrabov a Sudoměřice u Tábora tedy shodně postrádají obě pobytové sociální služby, tj. domovy pro seniory a domovy se zvláštním režimem.

Odlehčovací služby označilo jako chybějící na území 14 obcí (Radimovice u Želče, Chýnov, Sezimovo Ústí, Ústrašice, Radimovice u Tábora, Planá nad Lužnicí, Zhoř u Tábora, Meziříčí, Balkova Lhota, Bechyně, Dobronice u Bechyně, Vilice, Sudoměřice u Tábora a Radenín). Z charakteru položené otázky nelze usuzovat, jakou formu poskytování (pobytovou, terénní či ambulantní) obce, resp. jejich občané poptávají.

U terénních služeb nejčastěji obce jako **nedostatkové služby uváděly soc. službu osobní asistence – 12 obcí** (Mladá Vožice, Košice, Nasavrky, Vodice, Planá nad Lužnicí, Dolní Hrachovice, Zhoř u Tábora, Balkova Lhota, Dobronice u Bechyně, Tábor, Vilice a Dlouhá Lhota) a **pečovatelskou službu – 9 obcí** (Dolní Hrachovice, Zhoř u Tábora, Meziříčí, Balkova Lhota, Želeč, Bečice, Svrabov, Černýšovice a Dlouhá Lhota).

Z uvedených údajů tedy vyplývá, že na dostupnost sociálních služeb ve výše uvedených obcích, zejména v **obcích Zhoř u Tábora, Svrabov, Balkova Lhota, Dolní Hrachovice, Vilice, Dobronice u Bechyně, Dlouhá Lhota, Želeč a Bečice je nutné se zaměřit a situaci v obcích důkladněji zmapovat.**

Více než 80 % obcí v dotazníku sdělilo, že v jejich obcích působí neformální pečující, kterými jsou nejčastěji partneři a děti seniora.